

Ústav orientalistiky

Slovenskej akadémie vied

Kľemensova 19, 813 64 Bratislava

tel/fax: 00421-2-52926326

e-mail: kaoreast@savba.sk

<http://www.orient.sav.sk/>

Vážený pán
Prof. Ing. Ľubor Fišera, DrSc.
Predseda
Akreditačná komisia
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
Sekretariát Akreditačnej komisie
Stromová 1
813 30 Bratislava

Bratislava, 06/08/2015

Č.: 181/2015

Vec: vyjadrenie k hodnotiacej správe

Vážený pán predseda,

v súvislosti s Vaším listom č. 2015-84-68AA zo dňa 08/07/2015, ktorý sa týka zaslania Hodnotiacej správy Akreditačnej komisie, Vám posielame vyjadrenie Ústavu orientalistiky Slovenskej akadémie vied (ďalej len ÚO SAV) k predmetnej správe a zároveň sa obraciame na Vás s požiadavkou o prehodnotenie záverov Akreditačnej komisie a v konečnom dôsledku vyjadrenie súhlasu komisie so spôsobilosťou ÚO SAV podieľať sa na uskutočňovaní študijného programu 3. stupňa v ŠO 2.1.8. *všeobecné dejiny* v spolupráci s Filozofickou fakultou Univerzity Komenského v internej a externej forme. Svoje vyjadrenie a argumentáciu opierame o nasledovné skutočnosti:

HS AK uvádza, že všetky vecné kritéria, teda KSP-A1, KSP-A2, KEX3 (KSP-A3), KEX3 (KSP-A4), KSP-A5, B1 až B11 ÚO SAV spĺňa.

V návrhu uznesenia AK sa uvádza, že kritérium KSP-A6, ktoré sa týka hlavného garanta ÚO SAV nespĺňa a ako dôvod sa uvádza funkcia riaditeľa, ktorú kandidát na hlavného garanta zastáva. Funkciu garanta v porovnaní s odbornými predpokladmi možno považovať za formálny a nie podstatný parameter.

Funkcia garanta z vecného hľadiska nemôže byť a nie je prekážkou v porovnaní s ostatnými odbornými podmienkami, ktorú sú súčasťou kritérií nevyhnutných pre výkon doktorandského štúdia, ktoré ÚO SAV spĺňa. Samotný kandidát sa osobne vyjadril, že z jeho strany neexistujú žiadne prekážky k tomu, aby bol garantom štúdia v ÚO SAV. Podľa jeho vyjadrenia, žiadne iné štúdium negarantuje.

Kandidát na hlavného garanta je odborne nespochybniteľný, je výraznou osobnosťou interdisciplinárneho výskumu, s ktorým som mal možnosť v minulosti spolupracovať a diskutovať viaceré odborné témy a nové metódy využiteľné nielen v oblasti egyptologického výskumu. Jeho pôsobenie v ÚO SAV v pozícii garanta významne napomôže ku skvalitneniu výskumného prostredia v Slovenskej republike.

Kandidát na hlavného garanta je napriek svojej súčasnej funkcii pripravený na vzájomnú spoluprácu v oblasti doktorandského štúdia podľa reálnych požiadaviek a potrieb ÚO SAV.

V kritériách akreditácie nevysokoškolských inštitúcií sa v bode 4) uvádza „Pri posudzovaní sa primerane používajú kritériá používané pri akreditácii doktorandských študijných programov (súbor kritérií KSP-A). Primeranosť použitia kritérií zahŕňa odchýlky v nižšie uvedených špeciálnych prípadoch.“ (týmito prípadmi sú označené kritériá KEX A1 až KEX A3). V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že nejestvuje žiadna racionálna prekážka, ktorá by bránila výkonu doktorandského štúdia v ÚO SAV na základe formulovaných kritérií. Konečné rozhodnutie AK v podobe návrhu uznesenia, že ÚO SAV „*neutvára dostačujúce predpoklady na udržanie spôsobilosti podieľať sa na uskutočňovaní doktorandského ŠP*“ možno považovať za **neprimerané** použitie horeuvedených kritérií bez zohľadnenia podstatných vecných podmienok, ako aj ďalších skutočností uvedených nižšie v tomto vyjadrení.

ÚO SAV nevidí svoj podiel na poruchách a nedostatkoch v systéme univerzitného vzdelávania v SR ani v jednom z troch stupňov (BA., Mgr., PhD.). Naopak, odborníci z ÚO SAV svojimi skúsenosťami a poznatkami prispievajú k zvyšovaniu kvality univerzitného vzdelávania, čo dokladajú okrem iného aj vyznamenania udelené pre ÚO SAV zo strany Univerzity Komenského, resp. jej fakulty a záujem o odbornú spoluprácu s ÚO SAV zo strany slovenských univerzít.

Absolventi ÚO SAV a niektorí zamestnanci štátnej správy pracujú aj v diplomatických službách a bezpečnostných zložkách SR a svojou odbornosťou a profesionalitou sa okrem iného podieľajú na ochrane zdravia a životov občanov v SR a našich občanov zahraničí, pretože sú zncami daného cudzokrajného prostredia, jazyka/písma, reálií, kultúry a myslenia daného obyvateľstva a ich odborné znalosti a skúsenosti sa využívajú pri formulovaní politik a opatrení v súlade so záujmami SR. Neudelenie akreditácie doktorandského štúdia pre ÚO SAV by bolo vážnou chybou, ba takéto rozhodnutie a následné znemožnenie vychovávať odborníkov so špecifickými znalosťami v oblasti orientálnych kultúr by mohlo byť považované za ohrozenie bezpečnosti štátu.

Znemožnenie školiť študentov v ÚO SAV môže zásadným spôsobom predstavovať pre slovenskú spoločnosť bezpečnostné riziko okrem iného v kontexte geopolitického vývoja na európskom kontinente ako aj nedostatočnej schopnosti vlády a štátnych orgánov odborne a účinne analyzovať a vyhodnocovať bezpečnostnú situáciu v kontexte geopolitického vývoja v EU a na jej južných a východných hraniciach so severnou Afrikou a Blízkym východom ako aj v kontexte migrácie cudzokrajného obyvateľstva, stretu a súžitia rozličných kultúr.

Bývalí študenti odborníkov a školiteľov z ÚO SAV pôsobili/pôsobia na pozíciách prodekanov FF UK v Bratislave, v diplomatických službách SR, vo výskume, v súkromnej sfére v domácom ako aj zahraničnom prostredí a to aj v období, keď sa v zmysle platnej legislatívy svojho času nevyžadovali žiadni garanti v rámci doktorandského štúdia.

Sú to najmä kvalifikácia, odborné schopnosti a skúsenosti, medzinárodné uznanie, rešpekt odbornej komunity a výsledky práce, ktoré garantujú a kvalifikujú odborníkov z ÚO SAV na to, aby mohli vychovávať študentov v doktorandskom štúdiu.

Viac ako polovica zo všetkých súčasných odborných a výskumných zamestnancov ÚO SAV absolvovala univerzitné štúdium alebo dlhodobé pobyty v zahraničí.

ÚO SAV aktívne pomáhal/pomáha pri skvalitňovaní univerzitného štúdia v SR.

ÚO SAV pred tromi rokmi rozšíril spektrum svojej vedeckovýskumnej činnosti a v rámci egyptologického výskumu civilizácie starovekého Egypta realizuje svoj vlastný vedecký program v spolupráci so zahraničnými a domácimi partnermi priamo v Egypte na lokalite Tall al-Retába, ktorú niektorí odborníci považujú na biblický Pitóm. Slovensko tak historicky po prvýkrát realizuje vlastný terénny egyptologický výskum v Egypte. Od samotného začiatku ÚO SAV poskytuje príležitosť zúčastňovať sa na tomto výskume aj študentom zo slovenských univerzít a slovenským študentom študujúcim v zahraničí.

ÚO SAV už viac ako 15 rokov vedie rozsiahly medzinárodný projekt *Fontes Historiae Africanae* Medzinárodnej akademickej únie (*L'Union Académique Internationale*) so sídlom v Bruseli, ktorého cieľom je zhromažďovanie, analyzovanie a kritické vydávanie písomných prameňov k dejinám Afriky (jeden zo súčasných interných doktorandov ústavu pracuje práve na afrikanistickej téme).

Časopis ústavu *Asian and African Studies* vychádza od začiatku (1965) vo svetových jazykoch, vrátane knižnej vedeckej edície *Studia Orientalia Monographica*. Svojho času vedecký časopis vychádzal v spolupráci s londýnskym vydavateľstvom Curzon.

Jeden zo súčasných zamestnancov ÚO SAV je jediným vedcom v oblasti spoločenských a humanitných vied na Slovensku, ktorý je držiteľom prestížnej Ceny Nadácie Alexandra von Humboldta.

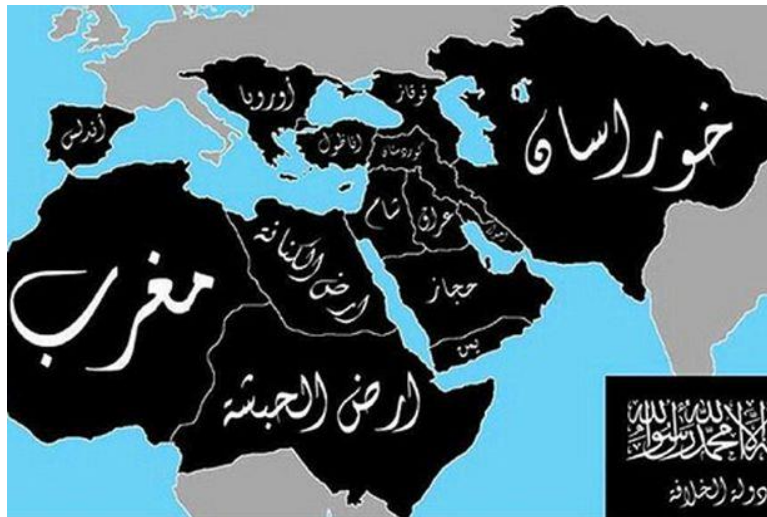
V ÚO SAV pôsobia viacerí orientalisti, ktorí sú zakladateľmi príslušných orientalistických vedných odborov v SR (afrikanistika, austronezistika, egyptológia, indológia) a kontinuálne budujú infraštruktúru príslušného odboru.

V ÚO SAV pôsobia orientalisti (afrikanistika, arabistika, islamistika, turkológia), ktorí sa venujú mimoriadne aktuálnym témam, ktoré určujú dianie v celej EÚ v dôsledku spoločenského vývoja v severnej Afrike a na Blízkom východe, teda v bezprostrednom susedstve Európy s impaktom na ďalší vývoj a budúcnosť európskeho kontinentu.

Dôležitosť existencie takého pracoviska ako je ÚO SAV a spoločenskú potrebu ďalšieho rozvoja odborného potenciálu jeho pracovného kolektívu (vrátane potreby akreditácie doktorandského štúdia) využiteľného aj pre ochranu slovenského obyvateľstva s ohľadom na aktuálny vývoj v EÚ a v jej najbližšom okolí dokladajú aj informácie obsiahnuté vo verejnej časti správy SIS za rok 2014 prednesenej v NR SR, kde sa okrem iného uvádza:

- „Jednou z dôležitých priorít v rámci politického a bezpečnostného diania v zahraničí, ktorej SIS v monitorovanom období venovala zvýšenú pozornosť, bolo hodnotenie situácie v regióne Blízkeho východu, Afriky a niektorých ázijských štátoch z hľadiska možnosti ohrozenia bezpečnosti občanov a záujmov SR v tejto oblasti.“

- V súvislosti so správou SIS je potrebné zdôrazniť skutočnosť, že podľa zverejnených správ na strane IS bojovali/bojujú stúpenci pochádzajúci už aj zo Slovenska. Je všeobecne známe, že do sféry svojho vplyvu IS zahrnul aj SR, ktorá sa stala hranicou a severným teritoriálnym limitom jeho mocenských, ideologických a expanzívnych záujmov v centrálnej časti Európy (pozri obrázok).

Za obdobie ostatných 4 rokov si štyria zamestnanci zvýšili kvalifikáciu a ďalší si žiadosť o zvýšenie kvalifikácie pripravuje, čo je dokladom systematických krokov a prijatých opatrení smerujúcich k zabezpečeniu kvalifikačného rastu výskumného personálu.

Vážený pán predseda, UO SAV je viac ako 50 rokov súčasťou vedecko-výskumnej základne slovenskej vedy. Vzhľadom na jedinečnú koncentráciu orientalistických disciplín a ich nedostatočný počet v našej spoločnosti tento jedinečný vysokokvalifikovaný výskumný kolektív svojou prácou nezastupiteľne obohacuje a kultivuje slovenskú spoločnosť v oblasti orientalistiky, sprístupňuje výsledky svojej náročnej vedeckej práce širokej medzinárodnej odbornej a laickej verejnosti doma aj v zahraničí, prispieva tvorbou nových poznatkov k poznaniu minulosti a súčasnosti Orientu a v neposlednom rade reprezentuje našu krajinu v zahraničí.

Vážený pán predseda, dovoľte mi, aby som vyjadril nádej, že AK aj na základe horeuvedených skutočností v konečnom dôsledku schváli našu žiadosť na zmenu hlavného garanta a rozhodne o udelení akreditácie pre ÚO SAV. ÚO SAV ako jediné vedeckovýskumné pracovisko svojho druhu v SR so širokospektrálnym zastúpením v oblasti vedeckého výskumu Orientu v priestore a v čase svojou prácou a dosahovanými výsledkami vzhľadom na jedinečnosť viacerých orientalistických vedných odborov v slovenskom prostredí nezastupiteľne prispieva k všestrannému rozvoju slovenskej spoločnosti a ku kvalite života slovenského obyvateľstva. Na podporu našej žiadosti prikladáme listy niektorých relevantných osobností a inštitúcií, ktoré obsahujú ich vyjadrenia a postoje k činnosti a opatreniam ÚO SAV, ktorých cieľom je zabezpečenie možnosti podieľať sa na doktorandskom štúdiu v SR.

Vážený pán predseda, zostávame s vierou, že hlbšie poznanie samých seba, našej vzájomnej práce, osvetlenie niektorých špecifik našej vedeckej organizácie, objektívnych skutočností, reálnych potrieb našej spoločnosti (súčasných aj budúcich) prispeje v záujme rozvoja našej spoločnosti, kultúry a kvality života v našej vlasti k priaznivému rozhodnutiu Akreditačnej komisie a udeleniu akreditácie doktorandského štúdia v internej aj externej forme pre Ústav orientalistiky Slovenskej akadémie vied.

Vážený pán predseda, ďakujeme Vám za porozumenie a priaznivé vybavenie našej žiadosti.

S pozdravom

Dušan Magdolen
riaditeľ
Ústav orientalistiky SAV

Prílohy:

- 1) list predsedu Slovenskej akadémie vied
- 2) list dekana Filozofickej fakulty Univerzity Komenského
- 3) list riaditeľa odboru Blízkeho a Stredného východu a subsaharskej Afriky Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR
- 4) list generálneho riaditeľa politickej sekcie Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR